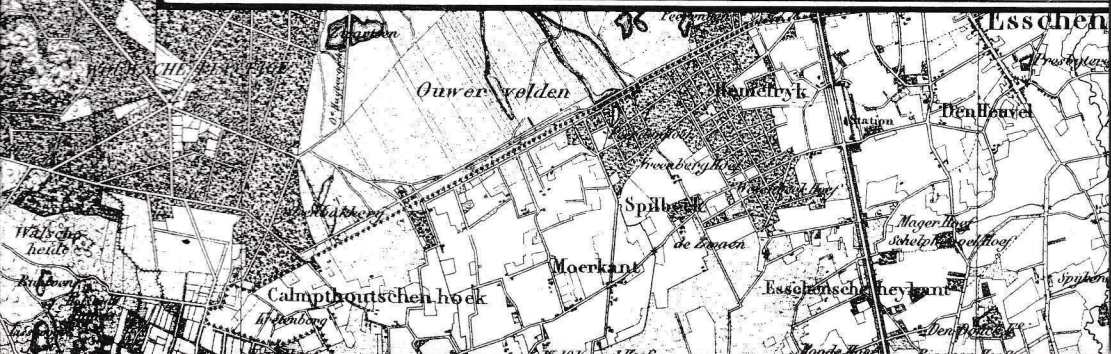

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
wouw

1 - '94

Vleeskeuring

Jan Schijven schreef jaren geleden een reeks artikelen met de bedoeling dat die ooit tot een stukje moderne 'Wouwse' geschiedenis zouden worden samengevoegd. De plannen om deze artikelen als bundel uit te geven, kwamen nooit van de grond. Maar dankzij de medewerking van de schrijver, krijgen wij deze serie en het recht om die te publiceren. Dit keer een bijdrage over het keuren van vlees, waarbij het verhaal werd toegespitst op de situatie zoals die zich in de gemeente Wouw voordeed.

De eerste maatregelen op dit gebied werden in de gemeente Wouw genomen in 1865. Omdat in Zuid-Holland een besmettelijke veeziekte heerste, besloot de raad van Wouw op 19 september 1865 een verordening vast te stellen ter voorkoming van de verspreiding van deze ziekte. In deze verordening werd onder meer de invoer en doorvoer van runderen en schapen afkomstig uit Zuid-Holland of andere streken waar een besmettelijke ziekte heerste, verboden. Er mocht ook geen invoer en doorvoer van vee plaatsvinden tussen zonsondergang en zonsopgang en het vervoer mocht alleen plaatsvinden langs wegen die door burgemeester en wethouders waren aangewezen.

Er werden echter alleen maar maatregelen genomen die de verspreiding van de veeziekte vanuit Zuid-Holland moesten voorkomen. Voor het toezicht op de naleving van de voorschriften werden als keurmeesters aangesteld Antonie Voeten en Cornelis van Trier. Voeten op een maandsalaris van f 6,67 en Cornelis van Trier op een maandsalaris van f 3,33 1/2. Toen in 1867 het gevaar van de veeziekte was geweken en er voor beide keurmeesters geen werk meer was, werd per 1 augustus 1867 eervol ontslag verleend.

Verordening

De eerste verordening op het keuren van slachtvee en vlees kwam in 1882 tot stand. De verordening bepaalde onder andere dat het aan vleeshouwers, vleesverkopers en spekslagers verboden was vlees of spek in hun woning, winkels of bergplaatsen voorhanden te hebben, dat door de keurmeester als schadelijk voor de mens werd geacht. Verder werd bepaald dat de keuring door de gemeentelijke keurmeester zich ook uitstreckte tot alle slachtvee, vlees of spek, dat bij anderen dan de hierboven genoemde personen aanwezig was en als voedsel voor de mens werd gebruikt. De overtreder van de verordening werd gestraft met een geldboete, variërend van f 3,-- tot f 10,--.

Nadat in 1922 de Vleeskeuringswet in werking trad, werd op 26 september 1922 een nieuwe verordening op de keuringsdienst van vee en vlees vastgesteld. Tevens werd in 1923 een gemeenschappelijke regeling gesloten met de gemeenten Roosendaal en Rucphen betreffende de vleeskeuringsdienst. Deze gemeenschappelijke regeling ging uit van de gedachte, dat voor de dienstverlening in de gemeenten Wouw en Rucphen door de keuringsdienst Roosendaal een keurmeester in dienst zou worden genomen, die geheel ten laste van de aangesloten gemeenten zou komen. Deze keurmeester zou alleen de bedrijfsslachtingen keuren en verder zou door de keuringsdienst Roosendaal in beide gemeenten al het werk worden verricht, dat door de Vleeskeuringswet werd vereist. Deze regeling bleef in werking tot 1950 toen de Vleeskeuringswet voorschreef, dat alle huisslachtingen moesten worden gekeurd. In overleg met de gemeenten Roosendaal en Rucphen zijn toen 3 keurmeesters aangetrokken, voor iedere gemeente één.

Keurlonen

Tevens kwam in 1923 tot stand de verordening heffing keurlonen. De voornaamste tarieven uit deze verordening waren:

Keurloon voor een rund	f 3,00
kalf	f 1,50
varken	f 1,50
schaap	f 1,50

In de loop der jaren stegen de keurlonen steeds verder en per 1 januari 1978 bedroegen de keurlonen:

rund	f 45,00
kalf	f 16,25
varken	f 14,20
schaap	f 6,00

Noodslachtingen

In 1927 vonden veel boeren het bezwaarlijk dat men telkens voor een noodslachting naar Roosendaal moest. In juli van dat jaar besloot de raad tot oprichting van een eigen noodslachtplaats. Deze noodslachtplaats kwam in een lokaal van de voormalige openbare lagere school aan de Bergsestraat. De raad nam in dezelfde vergadering het besluit tot het aangaan van een geldlening voor een bedrag van f 1.700,-- voor de inrichting van de noodslachtplaats. Per 1 maart 1928 werd als noodslachter benoemd de heer Adrianus Hermans uit de Nieuwstraat. In de Grondwet (nu Brabants Nieuwsblad) van 27 maart 1928 lezen we:

"Het openbaar slachthuis alhier is voltooid en zal op 2 april a.s. worden opengesteld. Het geheel ziet er keurig uit, is degelijk geconstrueerd en goed ingericht. Voor de bewoners is het een groot gemak dat ze voortaan bij een noodslachting niet naar Roosendaal hoeven en het is geen wonder dat de landbouwers met verlangen naar deze dag hebben uitgekeken".

Vanaf de opening op 2 april tot 31 december 1928 werden in het slachthuis 35 stuks vee geslacht. Van deze 35 stuks werden er 21 afgekeurd.

Met de oprichting van de noodslachtplaats kwam er ook een nieuwe verordening op de keuringsdienst van vee en vlees, een instructie voor de noodslachter en een verordening op het gebruik van het slachthuis.

Per 1 januari 1968 werd de noodslachtplaats opgeheven en nog datzelfde jaar werd het gehele gebouw gesloopt voor de aanleg van een parkeerterrein.

Kadavers

In 1931 besloot de gemeente tot aansluiting bij de destructor van de N.C.B. voor de vernietiging van kadavers en afgekeurd vlees. Voor dit doel werden enkele kadaverhuisjes gebouwd, die geregeld door het destructiebedrijf leeg werden gemaakt. Deze kadaverhuisjes konden in 1967 vervallen. Dat tot opluchting van vele omwonenden, die vaak stankoverlast hadden. Per 1 mei 1967 werden de kadavers bij de boeren aan huis opgehaald.

Wouw, 1992.

Jan Schijven.

Bronnen:

- Notulen gemeenteraad
- De Grondwet
- Besluiten B & W gemeente Wouw

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.

Slikken van
VAN HET MARQUISAAT VAN
Kerkhof slikken
Hildernisse en